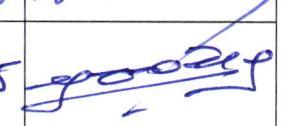

**Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
IMSP Institutul de Medicină Urgentă**

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ STANDARD
PRIVIND MANAGEMENTUL CAZULUI
ONCOLOGIC PRIMAR DEPISTAT**

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.03/65 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională standard privind managementul cazului oncologic primar depistat	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
					5
1.1.	Aprobat	MANEA Diana	Director IMSP IMU	20.03.25	
1.2.	Verificat	MAXIM Igor	Vicedirector medical	19.03.25	
1.3.	Elaborat	VOVC Liviu	Şef secție Managementul Calității serviciilor medicale	18.03.25	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției	
				1	2
2.1.	Ediția 1				21.03.2025
2.2.	Revizia 1:2				

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
							7
3.1.	Aplicare	1	Vicedirector medical	Vicedirector medical	Maxim Igor		
3.2.	Aplicare	2	Departamentul Clinic chirurgie	Şef	Gafton Victor		
3.3.	Aplicare	3	Secția chirurgie nr.2	Şef	Zaharia Sergiu		
3.4.	Aplicare	4	Secția chirurgie nr.3	Şef	Vermeiuc Octavian		
3.5.	Aplicare	5	Secția chirurgie traume asociate	Şef	Gagauz Ion		
3.6.		6	Secția chirurgie toracică	Şef	Guțu Serghei		
3.7.	Aplicare	7	Secția chirurgie vasculară	Şef	Culiuc Vasile		
3.8.	Aplicare	8	Secția chirurgie OMF	Şef	Cebotari Mihail		
3.9.	Aplicare	9	Secția urologie	Şef	Axenti Alin		
3.10.	Aplicare	10	Secția ginecologie	Şef	Tihon Ludmila		
3.11.	Aplicare	11	Secția endoscopie	Şef	Dolghii Andrei		
3.12.	Aplicare	12	Blocul de operații	Şef	Galben Serghei		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.03/65
TITLU: Procedura operațională standard privind managementul cazului oncologic primar depistat	IMSP Institutul de Medicină Urgentă Secția Managementul Calității serviciilor medicale

3.13.	Aplicare	13	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie	Şef	Hîncota Dumitru		
3.14.	Aplicare	14	Secția ortopedie și traumatologie nr.1	Şef	Zelenschi Victor		
3.15.	Aplicare	15	Secția ortopedie și traumatologie nr.2	Şef	Croitor Petru		
3.16.	Aplicare	16	Secția ortopedie și traumatologie nr.3	Şef	Cemîrtan Veaceslav		
3.17.	Aplicare	17	Secția ortopedie nr.1	Şef	Tocarcic Vitalie		
3.18.	Aplicare	18	Secția ortopedie nr.2	Şef	Chetru Victor		
3.19.	Aplicare	19	Secția microchirurgie	Şef	Calistru Anatol		
3.20.	Aplicare	20	Secția chirurgia spinării	Şef	Ungurean Victor		
3.21.	Aplicare	21	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Şef	Andronachi Victor		
3.22.	Aplicare	22	Secția neurochirurgie	Şef			
3.23.	Aplicare	23	Secția oftalmologie	Şef	Chișca Veronica		
3.24.	Aplicare	24	Laboratorul medicină intervențională	Şef	Smolnițchii Roman		
3.25.	Aplicare	25	Departamentul Clinic Neurologie, Epileptol. și Boli interne	Şef	Zota Eremei		
3.26.	Aplicare	26	Secția neurologie BCV	Şef	Crivorucica Igor		
3.27.	Aplicare	27	Secția epileptologie	Şef	Gorincioi Nadejda		
3.28.	Aplicare	28	Secția boli interne	Şef	Grivenco Aliona		
3.29.	Aplicare	29	UPU	Şef	Leontii Boris		
3.30.	Aplicare	30	Centrul Național de Epileptologie	Şef	Chiosa Vitalie		
3.31.	Aplicare	31	Secția morfopatologie	Şef	Bîrzoi Lilian		

4. SCOPUL POS:

- Scopul prezentei proceduri este gestionarea optima a cazurilor oncologice depistate primar în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă și de a nu tergiversa timpul de începere a tratamentului specific necesar unui pacient oncologic, în conformitate cu circulara IMSP IO nr.02-07/975 din 02.11.2023.

5. DOMENIUL DE APLICARE AL PROCEDURII:

Prevederile prezentei proceduri operaționale standard se aplică de către tot personalul medical din cadrul tuturor secțiilor clinice, unității primiri urgențe, secției consultative și secției morfopatologie care sunt implicați în gestionarea cazurilor oncologice depistate primar.

6. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ:

- Ordinul Ministerului Sănătății nr.265 din 03.08.2009 „Privind Instrucțiunea cu privire la completarea Fișei medicale a bolnavului de staționar (Formular 003/e-2012);
- Ordinul Ministerului Sănătății nr.426 din 11.05.2012 „Privind aprobarea formularelor statistice de evidență medical primară”;

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.03/65 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională standard privind managementul cazului oncologic primar depistat	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- Ordinul Ministerului Sănătății nr.722 din 16 iulie 2012 „Cu privire la ameliorarea activității serviciului anatomicopatologic în Republica Moldova”;
- Ordinul CNAM nr.384-A din 31 decembrie 2020 „Cu privire la implementarea Sistemului Informațional „Raportarea și Evidența Serviciilor Medicale”.

7. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI ALE TERMENILOR UTILIZAȚI ÎN POS.

7.1. Abrevieri ale termenilor:

Abrevierea	Termenul abreviat
IO	Institutul Oncologic
CCD	Centrul Consultativ Diagnostic
CNE	Centrul Național de Epileptologie
IMSP IMU	Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Medicină Urgentă
SIA AMS	Sistemul Informațional de Asistență Medicală Spitalicească
IDNP	Identifierul Numeric Personal
SIP	Servicii de Înaltă Performanță
FMBS	Fișa medical a bolnavului de staționar

8. DESCRIEREA PROCEDURII:

8.1. Introducere:

Diagnosticul unei patologii oncologice este un proces complex care necesită implicarea mai multor specialiști, uneori însă acesta este stabilită ocazional în timpul investigațiilor diagnostic de rutină sau în urma unor intervenții chirurgicale.

Traseul pacientului oncologic, de la momentul suspectării sau diagnosticării până la momentul inițierii terapiei, este adesea anevoie și necesită timp și informații, cee ace de multe ori contribuie la o „pierdere” în sistemul medical și amâna considerabil timpul de inițiere a tratamentului.

Diagnosticul intra vital al maladiilor oncologice în baza cercetărilor morfologice ale biopsiilor, materialului post operator precum și prin metoda imun histochimică este destul de important pentru stabilirea certă a diagnosticului și inițierea terapiei țintite.

Calitatea actului medical necesită o abordare complexă care să răspundă tuturor nevoielor particulare ale unui pacient, de la investigațiile necesare diagnosticului, la stabilirea certitudinii de diagnostic de cancer și trimiterea către consultul echipei multidisciplinare specializate pentru tratament și monitorizare pentru creșterea calității vieții indiferent de etapa evolutivă a bolii.

8.2. Resurse necesare:

8.2.1. Resurse materiale:

- Calculator dotat cu Programa SIA AMS;
- Imprimantă;
- Hârtie format A4.

8.2.1. Resurse umane:

- Șef de secție;
- Medic curant;
- Medic morfopatolog;
- Asistent medical superior.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.03/65 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională standard privind managementul cazului oncologic primar depistat	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

8.3. Derularea operațiunilor și acțiunilor activității:

8.3.1. Executarea procedurii operaționale standard:

În continuare descriem pașii care necesită de a fi urmați în cazul unui pacient oncologic suspect. Diagnosticul unei patologii oncologice poate fi suspectat de către oricare medic specialist din cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă în urma investigațiilor imagistice și a altor intervenții efectuate.

În cazul unui pacient suspect pentru confirmarea diagnosticului se va efectua consultul obligatoriu al medicului oncolog cu efectuarea după posibilități a investigațiilor recomandate. Pe parcursul aflării în staționar medicul curant va contacta registratura din Centrul Consultativ Diagnostic din cadrul Institutului Oncologic pentru programarea pacientului la consultul medicului specialist de profil, după care va indica în mod obligatoriu data și ora programării în Formularul 027/e - Extras-trimitere.

În cazul pacientului chirurgical cu formațiune de volum diagnosticată în timpul intervenției chirurgicale se vor respecta următoarele etape:

1. Efectuarea intervenției chirurgicale și completarea documentelor medicale adiacente;
2. Trimiterea materialului morfopatologic către secția morfopatologie pentru examinare și aprecierea necesității de efectuare a investigației imun histochimice;
3. Externarea și programarea pacientului pentru consult la medicul oncolog de profil din cadrul Institutului Oncologic.

1. Efectuarea intervenției chirurgicale și completarea documentelor adiacente:

Medicul curant va completa conform rigorilor procesul verbal al intervenției chirurgicale.

Procesul-verbal al intervenției chirurgicale începe cu: data și ora efectuării (începerii și finisării) operației, numele membrilor echipei operatorii, denumirea operației, tipul anesteziei, descrierea propriu-zisă a intervenției chirurgicale.

In descrierea operației se va indica: măsurile antiseptice; particularitățile abordului și țesuturilor secționate; conținutul cavităților anatomicice (sânge, puroi, fibrină etc.), caracterul (culoarea, starea de agregare și.a.) și volumul (ml) lui; caracterul morfologic al leziunilor (tipul (hemoragie, ruptură, plagă, fractură etc.), localizarea anatomică, forma (plăgii, eschilelor osoase), dimensiunile, caracterul marginilor și alte particularități ce argumentează volumul intervenției chirurgicale și tactica curativă (înlăturarea organelor interne, amputarea porțiunilor de corp, aplicarea aparatului Ilizarov etc.).

In procesul-verbal se vor indica manipulațiile și procedeele întreprinse (înlăturarea organului, suturarea leziunii, plasarea drenurilor, plastia peretelui abdominal, suturarea plăgii postoperatorii pe straturi anatomicice, tipul suturii, aplicarea pansamentului steril și.a.), specificându-se inclusiv tipul materialului de sutură, instrumentele specifice folosite, metoda după autor și alte momente importante pentru reflectarea plenitudinii și corectitudinii acțiunilor medicale.

Nu se admite înlocuirea descrierilor detaliate a modificărilor constatate intra operator prin concluzii, fraze generale, diagnostice (ex.: sânge vechi/modificat, hematorm subacut/cronic, testicul devitalizat).

Descrierea piesei operatorii va finaliza protocolul intervenției chirurgicale, specificându-se numai de către ei pentru cercetare morfopatologică.

Justificarea procesului de înlăturare a organelor interne (sau a unor porțiuni de corp) poate avea loc doar prin detalierea în procesul-verbal a leziunilor (modificărilor) constatate în cadrul intervenției chirurgicale și confirmate prin examenul morfopatologic. De aceea, piesele anatomicice înlăturate se vor îndrepta în mod obligatoriu pentru examenul morfopatologic, rezultatele căruia se vor anexa în Fișa medicală a bolnavului de staționar.

Denumirea intervenției chirurgicale, anesteziei și complicațiile acestora, numele, prenumele și funcția medicului care a realizat operația se menționează și la punctul 15 al foii de titlu a Fișei medicale a bolnavului de staționar.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.03/65 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională standard privind managementul cazului oncologic primar depistat	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

2. Trimiterea materialului morfopatologic către secția morfopatologie pentru examinare și aprecierea necesității de efectuare a investigației imun histochimice

Materialul post operator se va transmite integral pentru examinare morfopatologică către secția morfopatologie. După primirea rezultatelor cercetării morfopatologice se va decide necesitatea efectuării examenului imun histochimic, medicul morfopatolog întocmind Fișa de solicitare a investigației histopatologice/imun histochimice.

Medicul curant va completa Formularul 014/e – Trimitere pentru investigație patalohistologică pentru efectuarea investigațiilor histopatologice/imun histochimice și-l va fi transmite către secția morfopatologie.

La primirea rezultatelor definitive pentru examenul morfopatologic și imun histochimice, medicul curant va transmite informația completă către Institutul Oncologic (cod.onco@gmail.com) sau www.onco.md și va elibera pacientului pentru consultație la IMSP IO, obligatoriu:

1. extrasul de boala (Forma 027/e) cu analizele clinice și paraclinice, CD-uri ale investigațiilor imagistice;
2. protocolul intervenției chirurgicale efectuate;

3. rezultatul examenului histopatologic postoperatoriu, care să conțină obligatoriu:

3.1 Descrierea completa macroscopică a pieselor chirurgicale înălțurate, cu prelevarea numărului minimal de fragmente tisulare în diferite patologii (conform Anexei 4 al ordinului nr. 722 al MS).

3.2 Descriptori histologici și a piesei de rezecție, trebuie să cuprindă obligatoriu:

- Tip histopatologic
- Gradul de diferențiere (G)
- Invazia limfo - vasculară, peri - neurală (LV1, pN)
- Marginile chirurgicale, tumora reziduală
- Evaluarea răspunsului la terapia neo adjuvanta.

3.3 Stadializarea p TNM, care include T - dimensiunile tumorii și extensia ei, N - evaluarea histopatologică a ganglionilor limfatici regionali și numărul lor, M - în caz de metastaze la distanță existente și înălțurarea lor (conform Manual AJCC de Stadializare a Cancerului, ediția a 8).

3.4 Codul C1M 10-M (ICD WHO) pentru a putea include informația în Registrul Național de Cancer.

3.5 În caz de imun histochimie efectuată, cazul nu necesită revizuire.

3. Externarea și programarea pacientului pentru consult la medicul oncolog:

La externarea pacientului, medicul curant întocmește epicriză de externare, care conține o succintă trecere în revistă a cauzelor internării, rezultatele cercetărilor clinice și paraclinice, diagnosticul clinic definitiv, măsurile diagnostico-curative întreprinse, evoluția tabloului clinic și recomandările adresate pacientului. Informația din epicriză de externare se va fixa și în Trimiterea – Extras (Formular statistic 027/e) ce se eliberează pacientului pentru a se prezenta medicului de familie și a se lipi în Fișă medicală de ambulatoriu (Formular statistic nr. 025/e-2011) a pacientului.

În cazul când rezultatul histologic/imun histochimic este gata după externarea pacientului, medicul curant primește rezultatul histologic/imun histochimic de la sora medicală superioară din cadrul secției respective, care la rândul ei îl primit, sub semnătură, de la colaboratorul secției morfopatologie. Ulterior, medicul curant ridică Fișa medicală a bolnavului de staționar din arhivă, anexează rezultatul histologic/imun histochimic, fixând în Fișa medicală la ce dată a primit rezultatul respectiv, informează pacientul despre rezultat și medicul de familie, inclusiv necesitatea de a fi consultat de către medicul specialist oncolog (notând data și ora).

În cazul pacientului oncologic depistat primar medicul curant va face legătura cu Registratura Centrului Consultativ din cadrul Institutului Oncologic și va programa pacientul pentru consultul medicului specialist oncolog de profil la următoarele numere de telefon: (022 85 21 01 și/sau 022 85 21 83).

Data pentru programare la medicul specialist oncolog va fi obligatoriu fixată în Trimiterea-Extras (Formular statistic 027/e) sau transmisă prin telefon medicului de familie și pacientului privind data și ora efectuării consultului la Institutul Oncologic.

Epicriză de externare și extrasul din Fișa medicală a bolnavului de staționar se semnează de medicul curant și șeful secției respective. Extrasul eliberat pacientului se vizează cu stampila dreptunghiulară și triunghiulară a IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.03/65 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională standard privind managementul cazului oncologic primar depistat	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

8.4. Valorificarea rezultatelor activității:

Epicriza de externare și Trimiterea-Extras (Formular statistic 027/e) din Fișa medicală a bolnavului de staționar.

9. RESPONSABILITĂȚI ȘI RĂSPUNDERI ÎN DERULAREA ACTIVITĂȚII:

Directorul IMSP IMU:

- Aprobă prezenta procedură operațională standard.

Şefii de secții și servicii:

- Asigură monitorizarea implementării și aplicării zilnice a prezentei Proceduri operaționale standard.

Medicul curant:

- Completează conform rigorilor procesul-verbal al intervenției chirurgicale, în cazul pacientului chirurgical;
- Întocmește epicriza de externare;
- Fixează informația din epicriză în Trimiterea-Extras (Formular statistic 027/e) după ce i se eliberează pacientului;
- În cazul pacientului oncologic depistat primar medicul curant face legătura cu Registratura secției consultative din cadrul Institutului Oncologic și programează pacientul pentru consultul medicului specialist oncolog;

Medicul morfopatolog:

- Va examina prelevatul și după primirea rezultatelor definitive pentru examenul morfopatologic și imun histochimic, va transmite informația completă către asistentul medical superior din secția respectivă.

10. Cuprins:

Nr.d/o	Denumirea componenței din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta	1
2	Lista responsabililor de elaborare	2
3	Lista responsabililor la care se difuzează ediția	2-3
4	Scopul	3
5	Domeniul de aplicare	3
6	Documente de referință	3-4
7	Definiții și prescurtări ale termenilor	4
8	Descrierea procedurii	4
9	Întroducere	4
10	Resurse necesare	4
11	Derularea operațiunilor și acțiunilor activității	5
12	Executarea POS	5
13	Efectuarea intervenției chirurgicale și completarea documentelor adiacente	5
14	Trimiterea materialului morfopatologic	6
15	Externarea și programarea pacientului pentru consult la medicul oncolog	6
16	Responsabilități și răspunderi în derularea activității	6-7
18	Cuprins	7